

УДК 657.421.1

Галунка С. - ст. гр. БОМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ НАРАХУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЇ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Королук Т. М.

У процесі виробництва основні засоби зношуються і вартість їх поступово переходить на собівартість продукції, робіт і послуг у розмірі амортизаційних відрахувань. В бухгалтерському обліку амортизація основних засобів починає нараховуватися з наступного місяця після введення їх в експлуатацію. В Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» (далі – П(С)БО 7) такої чіткості немає, у п. 29 стандарту зазначено, що «нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт став придатним для корисного використання». Однак придатним для корисного використання може бути й обладнання, яке не потребує монтажу і зберігається на складі, а також інші види капітальних інвестицій. Таке визначення може спричинити формування неправильної думки на практиці стосовно того, що по капітальних інвестиціях теж можна нарахувати амортизацію. У зв'язку із зазначеним, передостанній абзац п. 29 П(С)БО 7 треба викласти в такій редакції: «Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт основних засобів було введено в експлуатацію».

Важливу роль при амортизації основних засобів відіграє вибір методу нарахування амортизації. Не існує єдиної думки щодо найбільш корисного або доцільного з методів. Тому в питанні вибору методу нарахування амортизації потрібно виходити з двох позицій:

- 1) принцип обачності;
- 2) очікуваний спосіб отримання економічних вигід від використання об'єктів.

Найбільше принципу обачності відповідає метод зменшення залишкової вартості, при якому нараховується найбільша сума амортизації в перші роки використання об'єкта. Наступним є метод прискореного зменшення залишкової вартості та кумулятивний метод. За рівномірного випуску продукції показники виробничого методу наближаються до прямолінійного.

Дослідження процесу нарахування амортизації в інших країнах свідчить, що прогресивним підходом є законодавчий поділ основних засобів на групи із встановленням строків корисного використання. Значною мірою це пояснюється визначеннями поняття «амортизація» в податковому законодавстві і в бухгалтерському обліку.

Згідно П(С)БО 7 амортизація – систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання. Згідно Податкового кодексу України амортизація – систематичний розподіл вартості основних засобів, інших необоротних та нематеріальних активів, що амортизується, протягом строку їх корисного використання.

В Україні не вироблено амортизаційної політики, яка б дала змогу стимулювати використання одного з найбільших інвестиційних ресурсів. Необхідно створити таку систему амортизації, яка б у рамках загальнодержавного регламенту дала змогу кожному підприємству обирати найсприятливіші режими відновлення основних фондів.